

Список використаних джерел

1. Азарова Л. А. Психология девиантного поведения : учеб.-метод. комплекс / Л. А. Азарова, В. А. Сятковский. — Минск : ГИУСТБГУ, 2009. — 27 с.

2. Змановская Е. В. Девиантология (Психология отклоняющегося поведения): Учебн. пособие для студентов высш. учеб. Заведений / Е. В. Змановская. — Москва : Академия, 2003. — 288 с.

3. Максимова Н.Ю. Психологія адиктивної поведінки: навч. посіб. / Н.Ю. Максимова. — Київ : ВПУ «Київський університет», 2002. — 308 с.

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Сірант Анна Сергіївна студентка 4 курсу,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна

За даними ООН, в світі нараховується приблизно 450 мільйонів людей з обмеженими фізичними можливостями і близько 200 мільйонів з них – діти.

Останнім часом у нашій країні відзначається значне збільшення числа дітей-інвалідів. В Україні за останні 20 років рівень інвалідності з дитинства збільшився приблизно у 3,6 рази. Основними причинами збільшення числа дітей-інвалідів є внутрішні (генетичні аномалії, спадкові хвороби, вроджені вади, причинами яких можуть бути погіршення умов життя, які негативно починають діяти вже в період розвитку плоду; погіршення умов праці жінок; погіршення екологічної обстановки) та зовнішні (механічні, фізичні, хімічні, біологічні, психічні, несприятливі умови життєдіяльності).

Сьогодні перед дітьми-інвалідами та їх батьками постає безліч проблем фізіологічного, психологічного, економічного, соціального характеру, які полягають у соціальній, територіальній та матеріальній залежності дітей-інвалідів від батьків та опікунів, а також у тому, що при народженні дитини з обмеженими можливостями родина або розпадається, або надмірно опікає дитину, не даючи їй можливості розвиватися; проводиться слабка професійна підготовка дітей даної

категорії; діти-інваліди та їх батьки відчують труднощі при пересуванні по місту, що призводить до ізоляції; відсутнє повноцінного правового забезпечення дітей з обмеженими можливостями; сформована негативна суспільна думка по відношенню до дітей-інвалідів.

Проблема організації соціальної роботи з дітьми-інвалідами полягає в устаткованому розумінні, що діяльність центрів соціальної допомоги та реабілітації дітей з обмеженими можливостями та соціальних працівників має відбуватися на основі медичної моделі інвалідності. Але виходячи з цієї моделі інвалідність розглядається як недуг, хвороба, патологія, що є неприпустимим при роботі з дитиною, оскільки дана модель ослабляє соціальну позицію дитини, що має інвалідність, відособлює його від «нормального» дитячого суспільства.

Велику роботу в цьому напрямку провела А.Й. Капська, яка розробила ряд принципів і закономірностей соціальної роботи з дітьми-інвалідами, в основу яких покладено процес реабілітації. В своїй роботі А.Й. Капська визначила 2 головні мети організації такої роботи: забезпечити соціального, економічного, інтелектуального і фізичного розвитку дитини, яка має відхилення за допомогою організації соціальної, матеріальної та медичної підтримки, а також попередження виникнення вторинних дефектів у дітей-інвалідів [1].

Крім того наукова розробка даної теми висвітлена в працях Л.І. Акатової, О.В. Безпалько, Л.Т. Тюплі, І.Б. Іванової, М.П. Лукашевича, І.Т. Миговича, О.І. Карякіна та інших, які за основу соціальної роботи з дітьми-інвалідами беруть реабілітаційний процес.

Для осмислення проблеми аналізу інвалідності у дітей як соціального феномену важливою залишається сутність соціальної норми, яку вивчали Е. Дюркгейм, М.Вебер, Р.Мертон, П.Бергер, П.Бурдьє та інші.

Аналіз соціальної проблеми інвалідизації в цілому, а також організації соціальної роботи з дітьми-інвалідами зокрема здійснюється в площині соціологічних конвенцій. Так К. Девісом, Р.Мертонем та Т.Парсонсом були розглянуті проблеми інвалідності дітей як специфічного соціального стану

індивіда, соціальної реабілітації, соціальної інтеграції, соціальної політики держави відносно дітей-інвалідів, на базі чого і формуються сучасні засади організації соціальної роботи. І саме в рамках даного підходу було розроблено поняття «діти з обмеженими можливостями» як синонім до поняття «діти-інваліди» [2, 35].

В Україні протягом тривалого часу сформовано державну систему соціальної підтримки дітей-інвалідів і дітей з вадами психічного та фізичного розвитку, яка організаційно розподілилася між Міністерством освіти України, Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством праці та соціальної політики України, Міністерством у справах сім'ї та молоді України, Державним комітетом України з фізичної культури і спорту.

Правові засади щодо задоволення особливих потреб дітей з обмеженими фізичними та психічними можливостями у соціальному захисті, навчанні, лікуванні, соціальній опіці та громадській діяльності відображені у Законах України: «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про освіту», «Про пенсійне забезпечення», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про фізичну культуру і спорт», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про благодійництво та благодійні організації», в Основах законодавства України про охорону здоров'я, Основах законодавства України про культуру.

У 1989 році ООН прийняла текст Конвенції про права дитини, яка володіє силою закону. У ній закріплено права дітей, що мають відхилення у розвитку, вести повноцінне життя в умовах, які дозволяють їм зберегти власну гідність, почуття впевненості у собі і полегшують їм активну участь у житті суспільства, а також право неповноцінної дитини на особливу турботу та допомогу, яка повинна надаватися по можливості безкоштовно з урахуванням фінансових можливостей батьків чи інших осіб, що забезпечують турботу про дитину, з метою забезпечення ефективного доступу до послуг в сфері освіти, професійної підготовки, медичного обслуговування, підготовки до трудової діяльності та

доступу до засобів відпочинку, що повинно сприяти найбільш повного залучення дитини в соціальне життя і розвитку її особистості, включаючи культурний та духовний розвиток.

Таким чином, організація соціальної роботи з дітьми-інвалідами – це вид професійної управлінської діяльності групи людей, що працюють спільно для задоволення соціально-гарантованих та особистісних потреб осіб до 18 років зі стійким розладом функцій організму, що зумовлюють обмеження її нормальної життєдіяльності.

Список використаних джерел

1. Капська А.Й. Соціальна робота: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
2. Майкл М., Майкл А., Франклин Х. Основы менеджмента. Пер. с англ. - М.: Дело, 1999. - 800с.

ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА

Сірант Анна Сергіївна

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна

Гендерні стереотипи являються важливим механізмом відтворення та підтримки однієї з самих консервативних форми соціальної нерівності – гендерної, що стверджує нерівний доступ чоловіків та жінок до соціально значимих ресурсів, нерівні можливості їх соціального руху, самореалізації. Гендерні стереотипи пронизують всі сфери суспільних відносин.

В сучасній соціології гендерні стереотипи достатньо інтенсивно досліджуються в декількох напрямках:

- аналіз статусно-рольових позицій чоловіків та жінок в різних сферах суспільного життя;